

HAC VE UMRE YOLCULUĞU ÂDÂBI

﴿آداب سفر الحج والعمرة﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

HAZIRLAYAN

MUHAMMED ŞAHİN

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ آداب سفر الحج والعمرة ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

● Hacı ve umrecinin, hac ve umresi ile Allah Teâlâ'nın vech-i kerîmini istemesi ve O'nun rızâsına yakın olmayı amaçlaması, dünyanın geçici metâına sahip olmaktan, iftihar etmekten, dünyalık bir ünvan (lakap) kazanmaktan, riyâ ve şöhretten sakınması gerekir.

● Yolcunun, (yolculuğa çıkmadan önce) vasiyetini yazması, alacaklarını ve borçlarını yazması, emânetleri sahiplerine iâde etmesi veya emânetlerin kendisinde kalmasından dolayı emânet sahiplerinden izin istemesi müstehaptır. Çünkü insanın eceli, Allah Teâlâ'nın elindedir.

● Günahlardan tevbe etmeli, geçmişte işlenen bu günahlara pişmanlık duymalı ve bu günahlara bir daha dönmeye karar vermelidir.

● Haksızlık yaptığı ve haklarını yediği insanların haklarını iâde etmelidir. Örneğin birisinin kendisinin yanında bir malı kalmışsa veya onun namusuna dil uzatmışsa, ondan kendisine hakkını helal etmesini veya bağışlamasını dilemesidir.

● Hacı veya umresi için helal nafaka (rızk) seçmelidir. Çünkü Allah Teâlâ, güzeldir. Güzel ve helal olmayandan başkasını kabul etmez.

● Hac veya umre sırasında bütün günahlardan uzak durmalıdır. Bu sebeple dili ve eliyle hiç kimseye eziyet vermemeli, hacıları veya umrecileri, onlara eziyet verecek şekilde sıkıştırmamalı, koğuculuk yapmamalı (laf taşımamalı), gıybetle düşmemeli, arkadaşlarıyla boş ve faydasız şeyleri tartışmamalı, yalan söylememeli ve bilmediği konularda Allah adına (dînî konularda bilgisi olmadan) konuşmamalıdır.

● Hacı ve umrecinin umre ve hac ile ilgili hükümleri öğrenmesi gerekir.

● Yolcunun dînî vecîbeleri vaktinde ve devamlı olarak yerine getirmesi gerekir. Bu vecîbelerin en büyüğü ve en önemlisi, namazları vaktinde ve cemaatle kılmaktır. Kur'an okumak, zikir çekmek, duâ etmek, söz ve fiille insanlara iyilikte bulunmak, muhtaç kimselere yardım etmek, müslümanlara yumuşak davranmak, fakirlere sadaka vermek, iyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymak gibi, salih amelleri çokça yapmaktır.

● Yolcunun, (yolculuğu boyunca arkadaşlık etmek için) iyi bir yol arkadaşını kendisine seçmeye çalışması müstehaptır.

● Yolcu, güzel ahlak ile ahlaklanmalı ve insanlara da bu güzel ahlakla davranmalıdır. Bu güzel ahlak; sabretmek, affetmek, yumuşak davranmak, ağırbaşlılık, hükümlerde acele etmemek, mütevâzî davranmak, cömert, adaletli, merhametli, emîn /güvenilir, takvalı, hoşgörülü, vefâkâr, hayâlı, doğru sözlü, iyiliksever, lütuf ve ihsan sahibi olmaktır.

● Yolcunun, âilesine Allah Teâlâ'dan korkmalarını (takvâ) tavsiye etmesi müstehaptır. Çünkü takvâ, Allah Teâlâ'nın bütün insanlara olan vasiyetidir.

 Yolcunun, Peygamber -sallallahu alehi ve sellem-'den gelen duâ ve zikirlere devamlılık göstermesi müstehaptır. Yolculuğa çıkmadan önce yapılan duâ, araca binmeden önce yapılan duâdır.

BİNEĞE VEYA TAŞITA BİNERKEN YAPILAN DUÂ

Bineğe veya taşıta binerken yapılan duâ şöyledir:

((بِسْمِ اللَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ ﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ.)) [رواه أبو داود والترمذي وصححه الألباني]

"Bismillah. Hamd, Allah'adır. Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederiz. Yoksa biz buna güç yetiremezdik. Şüphesiz ki biz, (âhirette) Rabbimize döneceğiz. Hamd, Allah'adır. Hamd, Allah'adır. Hamd, Allah'adır. Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Allahım! Seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Ben nefsimi zulmettim, beni bağışla. Çünkü günahları ancak sen bağışlarsın."¹

YOLCULUĞA ÇIKARKEN YAPILAN DUÂ

Yolculuğa çıkarken yapılan duâ şöyledir:

((اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ ﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَىٰ، وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضَىٰ، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرِنَا هَذَا وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الْأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالْأَهْلِ.))

¹ Ebu Dâvud, (3/34); Tirmizi (5/501); bkz. Sahih-i Tirmizi (3/157).

"Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Allah en büyüktür. Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederiz. Yoksa biz buna güç yetiremezdik. Şüphesiz ki biz, (âhirette) Rabbimize döneceğiz. Allahım! Senden, bu yolculuğumuzda iyilik ve takva, râzı olacağın amel dileriz. Allahım! Bu yolculuğumuzu bize kolaylaştır ve onun uzaklığını bize yakın kıl. Allahım! Sen, yolculukta dost ve âilemiz için vekilsin. Allahım! Yolculuğun meşakkatinden, üzücü manzara (görmekten), âilem ve malımda kötü değişiklikler (ile karşılaşmaktan) sana sığınırım."

Yolculuktan dönünce bu duâyla birlikte şunu da ilâve ederek şöyle der:

((آيُبُونَ تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ.)) [رواه مسلم]

"Biz, (yolculuktan, vatanımıza selâmet içerisinde) dönenler, tevbe edenler, ibâdet edenler, Rabbimize hamd edenler."¹

¹ Müslim, (2 / 998).